

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

SCULPTURA

BAZELE COMPOZIȚIEI

Suport de curs

**Chișinău
2016**

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

**FACULTATEA URBANISM ȘI ARHITECTURĂ
DEPARTAMENTUL ARHITECTURĂ**

SCULPTURA

BAZELE COMPOZIȚIEI

Suport de curs

**Chișinău
Editura “Tehnica-UTM”
2016**

CZU 7.02(075.8)

M 46

Prezentul suport de curs este destinat studenților specialității *Sculptura* (211.3), Facultatea Urbanism și Arhitectură, Departamentul Arhitectură, Secția Sculptură cu forma de învățământ la zi, anul II, semestrul 3.

Suportul de curs urmărește, în special, evoluția “intuiției constructive” a studenților, deoarece în anul II apare necesitatea formării prin educare a unei baze de cunoștințe, vizînd modalitatea de construire și familiarizarea viitorilor specialiști cu utilizarea variată a procedeelelor tehnologice, dar și celor plastice în scopul executării și susținerii lucrărilor practice necesare.

Autori: lector universitar, magistru în arte I. Mațcan-Lîsenco
conf.univ., dr. Alexandru Cocin

Redactor responsabil: conf.univ., dr. T. Buimistru

Recenzent: conf. univ. L. Luchianov

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Mațcan-Lîsenco, I.

Bazele compoziției:[specialitatea]: Sculptura: Suport de curs / I. Mațcan-Lîsenco, Cocin Alexandru; red. resp.: T. Buimistru; Univ. Tehn. a Moldovei, Fac. Urbanism și Arhitectură. Dep. Arhitectură. – Chișinău:Tehnica-UTM, 2016. – 28 p.

Bibliogr.: 27 (18 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-45-409-4.

7.02(075.8)

M 46

Redactor: Eugenia Balan

Bun de tipar 11.01.2016
Hârtie ofset. Tipar RISO
Coli de tipar 1,75

Formatul 60x84 1/16
Tirajul 50 ex.
Comanda nr. 06

2004, UTM, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168
Editura “Tehnica-UTM”
2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9

ISBN 978-9975-45-409-4.

© UTM, 2016

INTRODUCERE

Suportul de curs la *Bazele compoziției în sculptură* este preconizat pentru anul II, ciclul I, specialitatea *Sculptura*, urmărind evaluarea curentă a abilităților formate și a activităților de învățare necesare în domeniul obiectului studiat, efectuarea sarcinilor practice prevăzute în programa analitică, soluționarea concepțiilor proprii; modalitatea și iscusința de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice acumulate; nivelul de informare, analizare și autostudiere.

Suportul de curs are un sistem de studiu corelat cu următoarele materii: *studiul formei, lumină și culoare, pictură, perspectivă*, ce constituie una dintre direcțiile din programul universitar al specialității *sculptură* care face parte din domeniul artelor vizual-plastice.

Prezentul suportul de curs va îmbina formarea unor deprinderi de a mînuși tehnicile, ustensilele, dar și posedarea limbajului plastic specific cu principiul aplicabilității cunoștințelor și capacităților în practică, respectînd cerințele practico-aplicative unde va fi pus accentul pe educarea următoarelor capacități: distingere, trăire, cunoașterea legităților de alcătuire a compoziției, cît și a expunerii “mesajului artistic”.

Studiind această disciplină studenții vor însuși noi cunoștințe, vor căpăta anumite abilități, deprinderi pentru a fi competent să realizeze lucrări creative cu spirit contemporan, implementînd diverse tehnici și materiale noi, însuși principiile de bază și cele de formare a compoziției 2D și 3D. Programa asigură educația în domeniul creării compozițiilor arhitecturale, monumentale, dar și a celor decorative.

În lucrare sunt incluse sarcini care se complică pe măsura desfășurării cursului universitar. *Bazele compoziției* este un obiect

care dezvoltă capacitatea gândirii spațial-volumetrică. Studenții au posibilitatea de a sesiza, a reprezenta și a cunoaște volumul și aprecierea lui în spațiu prin aplicarea anumitor legi și procedee arhitecturale și plastice. În principiu, bazele compoziției în sculptură este un obiect specific, care se manifestă mai mult prin exersare, prin sesizare practică, în primul rând, a tehnicii de modelare (exersarea mâinilor) pentru a putea răspunde cerințelor tehnologice și ideii pe care vor să o transmită studenții. Munca depusă de către student, pentru a avea rezultate, trebuie să se întemeieze pe cunoștințe precise, tehnică serioasă și disciplină riguroasă.

CUPRINS

INTRODUCERE	3
I. COMPETENȚE ȘI CONȚINUTURI, VALORI, ATITUDINI ALE ÎNVĂȚĂRII. SUGESTII METODOLOGICE	5
1.1. VALORI ȘI ATITUDINI.....	5
1.2. COMPETENȚE GENERALE.....	5
1.3. COMPETENȚE SPECIFICE ASOCIATE CU CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII ÎN SPECIALITATE	7
II. DESCRIEREA CONȚINUTULUI TEMELOR	8
2.1.TEMA 1. Genul giometric al formei (echilibrul) în sculptură.....	8
2.2. TEMA 2. Mărimea formei (tectonica). Asamblarea compozițională a câtorva forme stilizate.....	10
2.3.TEMA 3. Amplasarea formei geometrice 3D. Construcția volumetrică cu forme stilizate.....	10
2.4.TEMA 4. Masivitatea formei geometrice (proporția). Masa formelor.Echilibrul maselor în compozițiile sculpturale.....	11
2.5. TEMA 5. Ordinea metrică.....	12
2.6. TEMA 6. Ordinea ritmică în sculptură.....	13
2.7. TEMA 7. Statica și dinamica.....	14
2.8.TEMA 8. Evidențierea formei geometrice.....	15
2.9. TEMA 9. Formarea și distrugerea formei geometrice în sculptură.....	15
2.10. TEMA.10. Complex arhitectonic.....	16
2.11. Criteriile de evaluare a lucrărilor practice.....	17
III. DICȚIONAR EXPLICATIV	18
3.1. MATERIALE ȘI INSTRUMENTE.....	18
3.2. TERMENI DE SPECIALITATE.....	19
ANEXE	23
BIBLIOGRAFIE	27

BIBLIOGRAFIE

1. Baltrusaitis Jurgis, *Formări, deformări - stilistica ornamentală în sculptură*, Ed. Meridiane, 2000, 273 p.
2. Bell Julian, *Oglinda lumii - o nouă istorie a artei*, Ed. Vellant, 2013.
3. Ciprian Mihai, *Artă, tehnologie și spațiu public*, Ed. Paideia, 2014, 172 p.
4. Coteanu I, *Gramatica stilistică a compoziției*, Ed. Policrom, 2014, 193 p.
5. Cozmescu Bogdan, *Motive geometrice tradiționale - îndrumar de desen și sculptură*, Ed. Vasiliana, 98, 2012, 55 p.
6. Lăzărescu Liviu, *Culoarea în artă*, Ed. Policrom, 2009, 216 p.
7. Popescu Iuliana, *Curbe și suprafețe estetice: geometrie, generare, aplicații*, Ed. Sitech, 2014, 297 p.
8. Herbert Read, *Imagine și idee*, București, Ed. Univers, 2008.
9. Ray Nicholas, *Sursele formei arhitecturale*, Ed. Paideia, 2014, 168 p.
10. Watt Fiona, *Artă și imaginație*, Ed. RAO, 2005, 96 p.
11. Wittkower Rudolf, *Sculptura. Procedee și principii*, Ed. Policrom, 2012, 200 p.
12. Wittkower Rudolf, *Sculptura. Procedee și principii*, Ed. Policrom, 2012, 200 p.
13. Степанов А.В. (под редакцией) *Объемно-пространственная композиция*, М., 2011, 183с.
14. Корепанов О. *Композиция от А до Я: асоциативная композиция*, 169 с.
15. Федоров М.В., Короев Ю.И., *Объемно-пространственная композиция в проекте и в натуре*, М., 1999, 194 с.
16. Иконников А., Степанов Г. *Основы архитектурной композиции*, М., Искусство, 2000, 258 с.
17. Раппапорт А.Г., Соловьев Г.Ю., *Форма в архитектуре*, М., Стройиздат, 1990.
18. Кириллова Л.И., *Мастерство композиции*, М., 2010, 264 с.